

ШІСТЬ РОКІВ ТІМУ

Ясна¹ Холія вдавала, наче насолоджується вечіркою, ніяк не виказуючи свого наміру звести зі світу одну з гостей.

Вона блукала бенкетною залю, дослухаючись, як випо розв'язує язики і затуманює мізки. Її дядько Далінар, добряче сп'янівши, підвівся з-за столу на помості й гукнув до паршенді, щоб привели своїх барабанщиків. Брат Ясни, Елгокар, поквапився втихомирити дядечка, хоча алеті звичливо не звернули уваги на Далінарову витівку. За винятком хіба Есудан, Елгокарової дружини, яка манірно хихикнула, прикрившись носовичком.

Відвернувшись від столу на помості, Ясна рушила далі. В неї було призначено зустріч із найманним убивцею, і жінка раділа, що залишає задушливе приміщення, де неприємно тхнуло сумішню надміру парфумів. На естраді, навпроти веселого багаття в каміні, грав квартет флейтисток, проте їхня музика давно встигла набриднути.

На відміну від Далінара, Ясна притягувала погляди присутніх. Їхні очі повсякчас злітали на неї, наче мухи на мед, а перешіптування лунало, мовби дзижчання крилець. Якщо алетійські придворці й любили щось понад вино, то це пліткувати. Те, що Далінар наливався, нікого не здивувало — але щоб дошка короля зізналася в ересі? Такого ще не бувало.

Саме тому Ясна й завела розмову про свої переконання.

Вона проминула делегацію паршенді, які тіснилися коло столу на помості, перемовляючись своєю ритмічною мовою. Хоча бенкет давали

¹ Деякі імена, топоніми та терміни в романі було змінено, щоб вони краще відповідали усталеній вимові та авторському задумові. — Тут і далі прим. перекл.

на їхню честь і на вшанування договору, підписаного між ними та її батьком, вигляд вони мали не врочистий або хоч би радісний, а знервований. Звісно, паршенді були не люди і реагували інколи дивно.

Ясна хотіла побалакати з ними, але відкласти заплановану зустріч не випадало. Вона навмисне призначила її в розпал бенкету, щоб якомога більше присутніх устигли напитися й осовіти. Ясна попрямувала до дверей, а відтак застигла на місці.

Її тінь падала не в той бік.

Задушливе, шаркотливе, гамірке приміщення, здавалося, кудись відступило. Просто через її тінь — яка цілком недвозначно тяглася до сферолампи на ближній стіні — пройшов великий князь Садеас, але, занурений у розмову зі своїм супутником, нічого не помітив. Ясна витріщилася на тінь. На шкірі висипав липкий піт, а шлунок зсудомило — таке відчуття виникало, коли її от-от мало знудити. «Тільки не знову!» Вона пошукала інше джерело освітлення. Причину. Чи могла вона знайти її? Гай-гай.

Тінь, танучи, млосно пропливла назад до неї й, обтікши Яснині ноги, витягнулася в протилежному напрямку. Її внутрішнє напруження спало. Та чи не помітив цього інциденту хтось інший?

На щастя, обвівши залу очима, вона не виявила нажаханих поглядів. Увагу присутніх відволікли барабанники-паршендійці, які, погрюкуючи, вносили крізь дверну пройму свої інструменти. Ясна насупилася, зауваживши, що їм допомагав служник-чужоземець у просторому білому одязі. Шин? Таке було незвично.

Жінка опанувала себе. Що означали ці випадки з нею? В марно-вірних фольклорних переказах, з котрими вона ознайомилася, йшлося про те, наче свавілля тіні вказує на прокляття. Ясна зазвичай не зважала на таку нісенітницю, проте деякі забобони ґрунтувалися на фактах, що їй доводив її попередній досвід. Треба буде продовжити дослідження.

Розважливі академічні помисли здалися облудними, як порівняти з істинністю її холодної, липкої шкіри та поту, що стікав із тильного боку шиї. Проте мислити раціонально належало повсякчас, а не тільки в моменти спокою. Зробивши над собою зусилля, Ясна рушила в двері й вийшла із паркої зали в тихий коридор. Вона свідомо вибрала чорний хід, що ним зазвичай користувалися слуги. Зрештою, той вів навпростець.

Коридором снували мажордоми в чорно-білому одязі, виконуючи доручення світлопанства. До їхньої компанії вона була готова, проте ніяк

не очікувала побачити свого *батька*, який стояв просто попереду, ведучи неголосну розмову з ясновельможним Мерідасом Амарамом. Що тут було робити королю?

Гавілар Холін був ніжчий за Амарам, проте той трішки сутулювся в товаристві монарха. Поруч Гавілара така поведінка була звичною річчю: адже в його голосі бриніла тиха міць, яка спонукала схилитися і слухати, ловлячи кожнісіньке слово чи натяк. На противагу братові, старший Холін був уродливий чоловік, чия борода не приховувала, а підкреслювала вольове підборіддя. Були в ньому харизма та завзяття, що їх, на Яснину думку, не передав іще жоден біограф.

Позаду було видно Теаріма — капітана королівської охорони. На ньому була Гавіларова Сколкозбруя: той-бо останнім часом перестав її носити, довіривши натомість Теарімові, знаному як один із найвидатніших дуелянтів у світі. А сам Гавілар хверцював у шикарних мантиях класичного крою.

Ясна озирнулася назад, на бенкетну залу. І коли ж її батько вислизнув звідти? «От роззява! — гримнула вона на себе. — Перш ніж вийти, тобі слід було впевнитися, що він і досі на місці!»

А той, стоячи попереду, поклав руку на Амарамове плече й, здійнявши пальця, заговорив жорстко, але тихо, тож принцеса не змогла розібрати слів.

— Батьку? — озвалася вона.

Король обернувся на поклик.

— А, Ясно! Вже йдеш? Так рано?

— Не так уже й рано, — відказала принцеса, плавно підступаючи ближче. Їй видавалося очевидним: Гавілар з Амарамом ушилися, щоб побесідувати наодинці. — Настала та стомлива частина бенкету, коли розмова гучнішає, але не розумнішає, а гості хмеліють.

— Багато хто вбачає в цьому насолоду.

— На жаль, багато кому і клепки бракує.

Всміхнувшись, її батько тихенько спитав:

— Тобі це страшенно важко, еге ж? Жити поруч решти з нас і терпіти посередність нашого інтелекту й примітивність думок? Чи не самотньо тобі, Ясно, маючи такий блискучий, неповторний розум?

Та безпомилково розпізнала в цих словах докір і відчула, як паленіє. Аж так її присоромити не могла навіть мати, Навані.

— Пезне, маючи приємну компанію, ти полюбила б бенкети, — сказав Гавілар, перевівши погляд на Амарам, якого давно розглядав як потенційного зятя.

Цьому ніколи не бувати. Амарам зустрівся з нею поглядом, а відтак пробурмотів щось на прощання її батькові й заспішив углиб коридору.

— Що ти йому доручив? — спитала принцеса. — Що не йде тобі з голови цього вечора, батьку?

— Договір, звісно.

Договір. І чому він ним так переймався? Інші радили йому одне з двох: або не зважати на паршенді, або підкорити їх. Та Гавілар наполіг на тому, щоб укласти з ними угоду.

— Я маю повертатися до гостей, — сказав король, махнувши Теарімові, і обидва рушили до дверей, звідки вийшла Ясна.

— Батьку, — промовила та йому вслід, — чого *саме* ти мені не говориш?

Гавілар, затримавшись, озирнувся на доньку. Його блідо-зелені очі свідчили про шляхетність походження. Коли він став таким проникливим? А бодай йому буря! В неї було таке відчуття, наче тепер вона заледве знала цього чоловіка. Щоб за такий короткий час — і така різюча метаморфоза!

Від його пильного погляду в Ясни замало не склалося враження, наче батько їй не довіряє. Чи не дізнався він, бува, про її зустріч із Лісс?

Не кажучи більше ні слова, король відвернувся й у супроводі свого охоронця рушив назад на вечірку.

«Що відбувається в цьому палаці?» — подумала Ясна і глибоко зітхнула: доведеться їй копнути глибше. Залишалось сподіватися, що батько не довідався про її зустрічі з убивцями — ну а коли й так, вона щось придумає. Той, поза сумнівом, збагне, що треба ж комусь наглядати за родиною, доки сам він, захопившись паршенді, має на це дедалі менше часу. Ясна розвернулася й попрямувала далі, проминувши мажордома, який склав їй уклін.

Пройшовши трішки коридорами, принцеса зауважила, що її тінь знову поводить дивно. Вона роздратовано зітхнула, коли та потяглася до трьох ламп із Буресвітлом, які висіли на стінах. На щастя, заселена частина палацу зосталася позаду, і служників, що могли б це помітити, тут не було.

— Ну все — годі! — гиркнула Ясна.

Вона не збиралася казати цього вголос, проте коли слова все ж вивалилися з неї, кілька тіней удалині — з'явившись на перехресті попереду — ожили й заворушилися. У Ясни перехопило подих. Тіні довшали й чіткішали, утворюючи постаті, які зростали, зводилися, здійсмалися.

«Прародителю бур, я божеволію!»

Одна набула подоби чорного як ніч чоловіка — щоправда, з певним полиском, неначе той був із нафти. А втім, ні — з якоїсь іншої рідини, що взялася поверху маслянистою плівкою, надаючи його чорноті переливчастості.

Оголивши меч, він рушив до неї.

Ясною керувала логіка — холодна й рішуча. Зачувши її крики, на допомогу приспіли б нескоро, а чорнильна пружність тієї істоти вказувала на швидкість, яка гарантовано перевершувала її власну.

Тож принцеса не зрушила з місця й зустріла погляд того створіння, спонукавши його загаятися. Позаду нього з піними матеріалізувався гурт інших істот. Протягом кількох попередніх місяців вона відчувала на собі їхні очі.

Доти в усьому коридорі стемніло, неначе той повільно занурювався в непроникні для світла глибини. Її серце вилітало з грудей, подих пришвидшився, і Ясна сягнула рукою до гранітної стіни поруч себе, силкуючись намацати щось тверде. Проте пальці трішки впірнули в камінь, неначе стіна була з твані.

Ох, буря забирай! Вона мусила щось удіяти. Але що? *Чим* тут можна було зарадити?

Постать попереду кинула погляд на стіну, й бра, що висіло до Ясни найближче, згасло. А потім...

Потім палац розсипався.

Вся будівля розкололася на тисячі тисяч маленьких скляних сфер, що нагадували намистини. Ясна скрикнула, навznak провалюючись крізь чорні небеса. Тепер вона була не в палаці, а деінде — в іншому просторі, в іншому часі, в іншому... *чомусь*.

В очах зостався образ темної, глянсуватої постаті, котра зависла в повітрі над нею й — начебто задоволена — вклала в піхви меч.

Ясна у щось врізалася — в океан зі скляних кульок. Довкола падала дощем незліченна кількість таких самісіньких намистин, покладаючи об чудернацьке «море», мовби градини. Вона ніколи не бачила цього місця й не могла пояснити, як це сталося й що означало. Жінка заборсалася, тонучи в, здавалося б, неможливному. Зусібіч були скляні намистини. Крім них, Ясна нічого не бачила й лише відчувала, як іде на дно тієї нуртівної, задущливої, цокотливої маси.

Вона от-от мала загинути, не довівши роботу до кінця, не захистивши родину!

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Їй ніколи не дізнатися відповідей.

«Ні!»

Ясна замолотила руками в темряві. Намистини прокочувалися шкірою, набивалися в одяг і потрапляли до носа, коли жінка намагалася виплисти. Щоправда, марно: сипка маса не тримала її. Вона здійняла долоню до рота, силкуючись утворити там повітряну кишеню — і в неї таки вийшло трішки вдихнути. Проте намистини каталися по руці й протискувалися крізь пальці. Ясна тонула, але тепер не так швидко — як-от засмоктувана в драговину.

Кожна намистина, що торкалася її, залишала якесь невловиме враження. Двері. Стіл. Черевик.

Намистини пробралися їй до рота. Вони неначе рухалися з власної волі, щоб задушити, знищити її. А втім, ні: просто їх неначе *притягувало* до принцеси. Складалося таке враження — не думка, а примарне відчуття — наче їм щось від неї треба.

Ясна схопила в руку одну намистину — враження було таке, неначе йшлося про чашку. Невже це вона надала тій кульці такого... чогось? Решта намистин поблизу притяглися до купи й, з'єднуючись, лягали, мовби камені на будівельний розчин. За мить вона вже падала не між окремих намистин, а крізь велике скупчення кульок, що, склеївшись, утворили...

Чашку.

Кожна намистина задавала шаблон, направляючи решту.

Ясна випустила ту, яку тримала, й кульки довкола неї розсипалися. Вона борсалася, відчайдушно перебираючи сфери, а набране повітря закінчувалось. Їй потрібно було щось годяще — таке, що допомогло б, давши спосіб до порятунку! В розпачі вона широко розвела руки, щоб торкнутися якомога більшої кількості намистин.

Срібна таця.

Плащ.

Статуя.

Ліхтар.

Аж раптом — щось старовинне.

Щось громіздке й неповоротке, зате напрочуд *міцне*. Палац! Зшаленівши, Ясна схопила сферу й наситила своєю силою. Свідомість туманилася: вона віддала намистині все, що могла, а відтак звеліла здійснитися.

Кульки засовалися.

Залунав страшенний гуркіт: намистини стикалися одна з одною, поцо-
куючи, поклацуючи, погримуючи — майже як вали, що розбиваються